

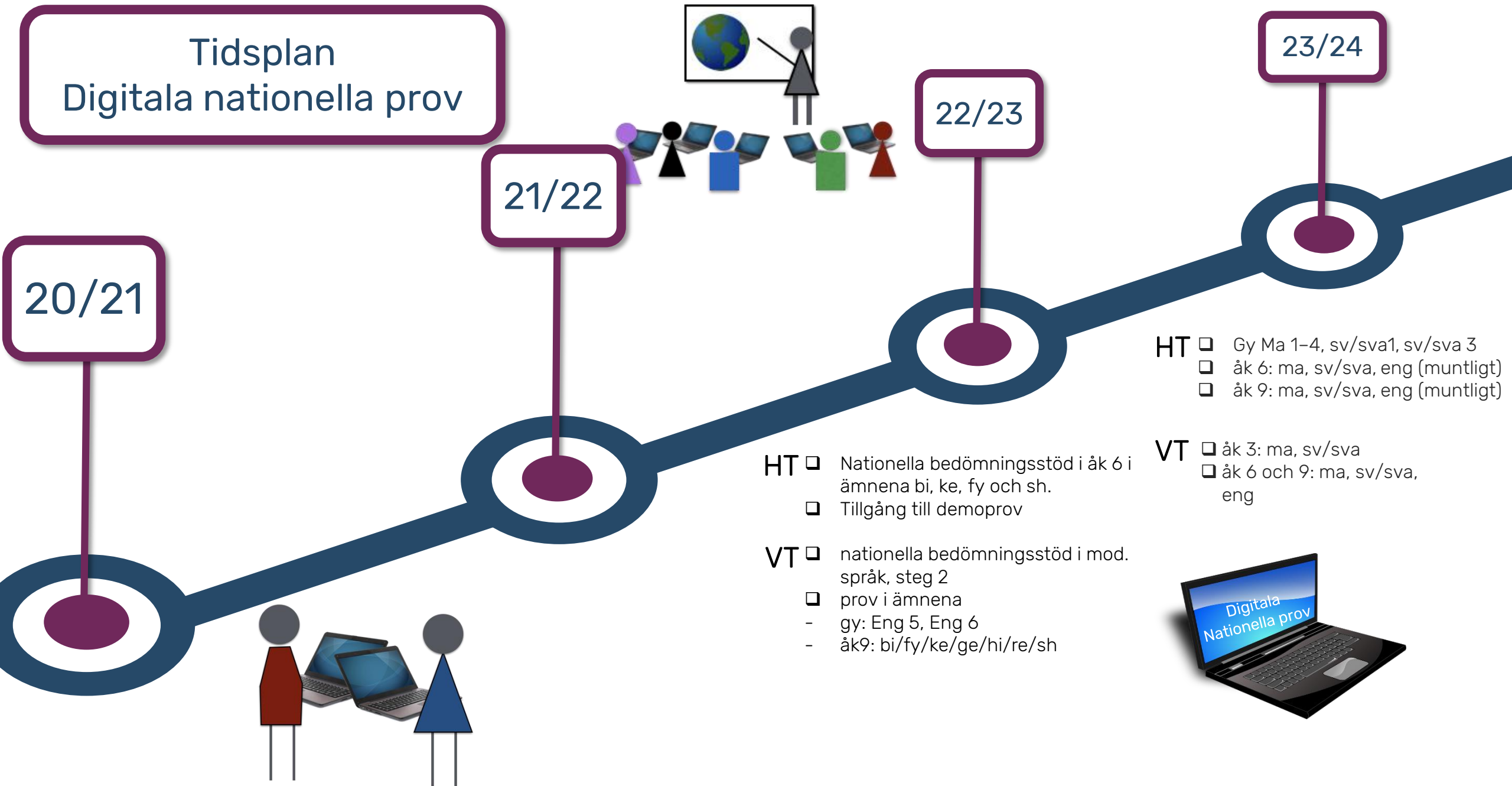
Digitala nationella prov
?!

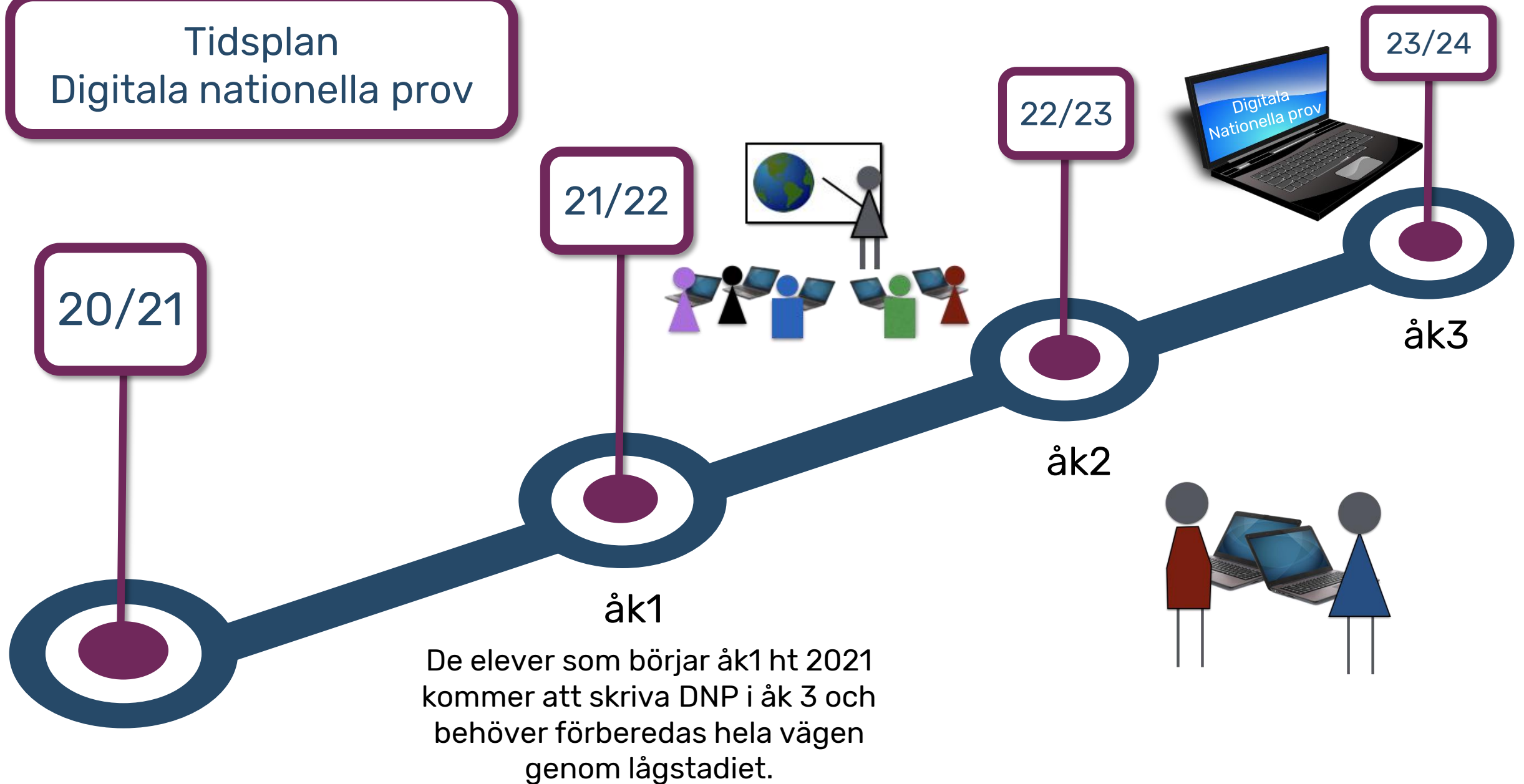
Skolans digitala utveckling —————>
—————> drivs på av digitaliseringen av de nationella proven

Tidsplan Digitala nationella prov

Tidsplan Digitala nationella prov

Organisation för Digitala Nationella Prov (DNP)

Det faktum att de nationella proven håller på att digitaliseras innebär ett generellt lyft för diskussionen om digitalisering inom skolan.

Arbetet med att uppfylla Skolverkets krav och förväntningar inför kommande DNP innebär att många av de delar som behövs för att effektivisera och utveckla skolans verksamhet kommer på plats.

Kommande bilder beskriver vilka delar som behövs för att skolorna ska kunna genomföra DNP på ett bra sätt och hur dessa delar samverkar positivt med skolans generella utvecklingsarbete.

När ni som organisation är väl förberedda för DNP så har ni också i stor grad uppfyllt målen i den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet.

Organisation

- ☐ Personalansvar
- ☐ Lokaler
- ☐ Uppföljning

Teknik

- ☐ Enheter
- ☐ Uppkoppling

Inloggning

- ☐ Registrervård
- ☐ Singel-sign-on
- ☐ Tvåfaktors-identifiering

Kompetens

- ☐ Undervisning
- ☐ Användning
- ☐ Kompetens-utveckling

Organisation för DNP bidrar till organisation för lärande

Mål med digitalisering av NP

- ☐ Minskad arbetstid för resultatrapportering
- ☐ Automatisk inrapportering av provresultat
- ☐ Förenklad data- och resultatinsamling
- ☐ Effektivare, säkrare och hållbar hantering
- ☐ Ökad användbarhet och tillgänglighet
- ☐ Mer rättssäker bedömning
- ☐ Kan bidra till minskad spridning av proven

Effekter i organisationen

- ☐ Frigör arbetstid till andra saker än NP.
- ☐ Högre likvärdighet i och med bättre stöd för elever i behov av särskilt stöd.
- ☐ Högre likvärdighet och därmed bättre bedömning av elevers kunskaper.

Behöver säkerhetsställas inför DNP och följas upp

- ☐ Ansvarsfördelning personal
- ☐ Kompetens hos personal
- ☐ Kompetens hos elever
- ☐ Ändamålsenliga enheter, lokaler och infrastruktur
- ☐ Säker och smidig inloggning

Skolverkets
planeringsstöd för DNP

Till Skolverket

Är din organisation redo?

Kartlägg organisationen med hjälp av LIKA-Leding och LIKA-Lärare. Dessa verktyg är anpassade till kommande DNP.

Använd handlingsplanen som LIKA bistår med för att prioritera aktiviteter.

Följ upp kommande läsår med LIKA.

Läsa mer...
[Skolverket om LIKA](#)
[Lika Ledning](#)
[Lika-Lärare](#)

Ledning

Infrastruktur

Kompetens

Användning

- ☐ Frågorna diskuteras regelbundet på möte
- ☐ Som ledare leder du som du lär
- ☐ Personal har utpekat ansvar för tekniskt och pedagogiskt stöd för IKT
- ☐ Det finns en organisation för att facilitera kollegialt lärande kring IKT

- ☐ Lärarna har egna enheter
- ☐ Eleverna har tillgång till enheter
- ☐ Det finns adekvata, kvalitetssäkrade läromedel och program
- ☐ Resurserna kan användas på ett flexibelt sätt
- ☐ Rutiner för konton och inloggning finns

- ☐ Skolledning och lärarna har adekvat digital kompetens, generell såväl som specifik
- ☐ Kompetens finns för att stötta elever i behov av stöd
- ☐ Det finns rutiner för att följa upp kunskapsnivån för personal och elever.
- ☐ Personal får ändamålsenlig kompetensutveckling

- ☐ Lärare och elever har god erfarenhet av att använda digitala enheter.
- ☐ Lärare och elever har god vana att hantera olika typer av gränssnitt.
- ☐ Enheter och program är användarvänliga
- ☐ Elever får lära sig skriva ordentligt på ett tangentbord.

Organisation – Hela styrkedjans ansvar

Huvudman

Avsätta tillräckligt med resurser för kompetensutveckling och förvaltning av den digitala miljön

Förvaltning

Fördela resurser för att säkerställa tillgång till adekvata enheter, tillräcklig kapacitet i infrastrukturen, säker och smidig inloggning samt pedagogisk och teknisk support

Skolledning

Leda och organisera arbetet så att lärare och elever får tillräcklig kunskap och erfarenhet samt adekvat utrustning

Lärare/Personal

Ge eleverna förutsättningar för att utveckla adekvata kunskaper och förmågor

Organisation – Koppling till den nationella digitaliseringsstrategin

Genom att se över organisationen för att kunna genomföra DNP genom t.ex. LIKA får man ett effektivt verktyg för uppföljning av de insatser och aktiviteter som gör.

Genom att se över organisationen och personalers kompetens får man svar på om lärare och elever har tillgång till tekniskt och pedagogisk support och var insatser behöver göras.

Om din organisation är väl förberedd för DNP är nedanstående delmål i den nationella digitaliseringsstrategin till stora delar uppfyllda.

Förskolechefer, rektorer och huvudmän ska ha förmåga att **strategiskt leda** digitalt utvecklingsarbete i verksamheterna.

Det ska finnas **ändamålsenlig** infrastruktur samt teknisk och pedagogisk **support** i verksamheten.

Uppföljning av digitaliseringsarbetet i skolväsendet ska **genomföras och stödja utveckling** av verksamheter och insatser.

"[Leda digitalisering](#)" som finns på Skolverket lärportal. Syftet med processtödet är att inventera den egna organisationens styrkor och utvecklingsområden för att slutligen landa i en genomarbetad och förankrad utvecklingsplan på skol- och/eller huvudmannanivå.

[SKR](#)s Mittköping

Swedish Edtech Industry – [upphandlingsstöd](#)

Boktips

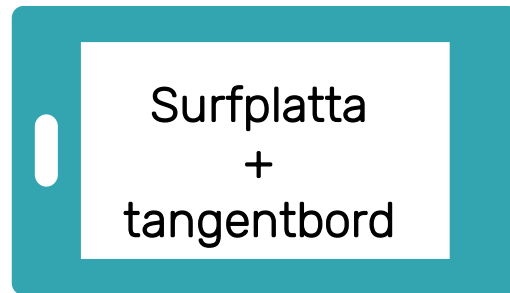
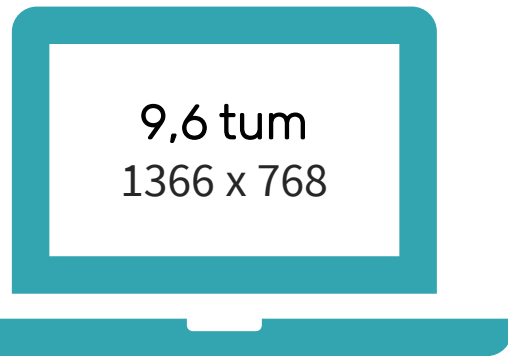
Åke Grönlund och Matilda Wiklund bok "[Det digitala lärandets möjligheter – Att leda den digitala skolan](#)" vänder sig främst till skolledare och skolhuvudmän, men bör också vara intressant för alla lärare. Boken har tillkommit som ett resultat av projektet "Det digitala lärandets möjligheter" som har drivits av Gleerups, Atea och Samsung under tre år (2015–18). Här finns många nyttiga infallsvinklar till ett strategiskt ledarskap. En viktig poäng som boken har är just att peka på vikten av att styrkedja samordnar arbetet och att beslutsmandat hamnar på rätt nivå. Deras erfarenheter visar att det fortfarande delegeras alltför mycket till rektorer och lärare vilket bidrar till en spretig och olikvärdig utveckling.

Malin Frykmans böcker [Skolledare i en digitaliserad värld](#) och [Formativt ledarskap i en digitaliserad värld](#) är två lättillgängliga skrifter som innehåller konkreta exempel på hur du kan använda digitala verktyg för att förstärka och effektivisera arbetet med att leda och utveckla verksamheten. Malin tar upp fem strategier för att bli framgångsrik som skolledare. 1) Ta ansvar för att utveckla din digitala kompetens. 2) Lev som du lär. 3) Modellera. 4) Omvärldsbevaka och nätverk. 5) Odla en lärande organisation.

Teknik – Skolverkets krav för DNP

Tillräckligt många enheter behövs så att alla elever i en årskurs eller gymnasiekurs kan genomföra proven samtidigt.

Operativsystem som kan användas är: Windows, iOS, MacOS, Android och Chrome OS.

Eleverna ska ha tillgång till hörlurar och bör få ha tillgång till en mus.

Skolorna behöver en stabil internetuppkoppling som är dimensionerad för att alla elever som gör proven samtidigt ska kunna använda de ljud- och filmmaterial som finns i proven.

Skolor behöver ett lokalt nätverk som möjliggör för många att samtidigt koppla upp sig till internet. Det lokala nätverket kan bestå av trådlöst nätverk och/eller nätverk via nätverkskabel.

Teknik – ordinarie undervisning förutsätter tillgång till teknik

I stort sätt varje ämnes och kursplan innehåller skrivningar som berör digital kompetens. Nedan finns några exempel. För att kunna undervisa enligt gällande läroplan behövs till stora delar samma tillgång till teknik och enheter som behövs för att kunna genomföra DNP.

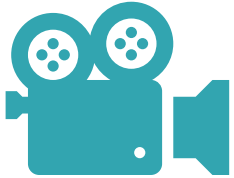

BILD åk 4-6

Verktyg för teckning, måleri, trycktekniker, tredimensionellt arbete, fotografering, **filmmande** och **digital bildbehandling** och hur dessa benämns.

ENGELSKA åk 4-6

Olika sätt att söka och välja texter och talat språk på engelska **från internet** och andra medier.

IDROTT OCH HÄLSA åk 4-6

Att orientera i den närliggande natur-och utemiljön med hjälp av kartor, såväl med som utan **digitala verktyg**. Kartors uppbyggnad och symboler.

Har man tillräckligt med enheter och tillräckligt bra kapacitet för att kunna utföra undervisning enligt gällande läroplan bör man ha tillräckligt kapacitet för att kunna genomföra DNP och tvärt om.

[Skolverket – Tekniska förutsättningar](#)

Teknik – Koppling till den nationella digitaliseringsstrategin

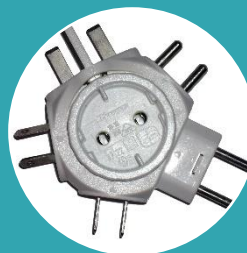
Den teknik som behövs för DNP är också den teknik som behövs för att verksamheten ska kunna arbeta efter gällande läroplan!

Genom att inventera tillgänglig teknik och kapacitet i relation i de krav som finns för att kunna genomföra DNP får man reda på var insatser behövs göras.

Om din organisation är väl utrustad för DNP är nedanstående delmål i den nationella digitaliseringsstrategin till stor del uppfyllda.

Barn, elever och personal som arbetar med barn och elever ska ha **tillgång** till digitala verktyg **utifrån sina behov och förutsättningar**

Det ska finnas **ändamålsenlig** infrastruktur samt teknisk och pedagogisk **support** i verksamheten.

De digitala läresurser som används i undervisningen ska vara ändamålsenliga och medföra att teknikens möjligheter kan utnyttjas effektivt

Inloggning

Ett konto för den enskilda eleven kommer att behöva skapas i Skolverkets provplattform. För detta kommer information som t.ex. personnummer, klass, lärare m.m. behöva överföras. Eleven behöver också kunna logga in och identifieras på ett säkert sätt. Även tvåfaktorsautentisering kommer att behövas för lärare.

Huvudmannen behöver ordna så att detta fungerar enligt den krav som Skolverket satt upp och att kunna automatisera detta hantering.

När organisationen och infrastrukturen för detta finns på plats finns också möjlighet att använda detta för att underlätta och förbättra administrationen kring t.ex. digitala läromedel. Med detta kommer också efterlevnad av GDPR att underlättas.

Länk till skolverkets webbplats kring [Tekniska förutsättning för skolorna att kunna genomför DNP](#)

Inloggning

När man har ordnat ett korrekt sätt att logga in i DNP har man också ordnat en möjlighet för smidigare, effektivare och säkrare administration av andra tjänster som t.ex. inloggning i andra system och administration av digitala läromedel.

Om din organisation är väl utrustad för DNP så är stora delar av nedanstående delmål i den nationella digitaliseringsstrategin uppfyllda.

Barn, elever och personal som arbetar med barn och elever ska ha **tillgång** till digitala verktyg **utifrån sina behov och förutsättningar**

Det ska finnas **ändamålsenlig** infrastruktur samt teknisk och pedagogisk **support** i verksamheten.

Digitaliseringen ska användas för att **underlätta personalens arbetssituation** i fråga om undervisning och administration.

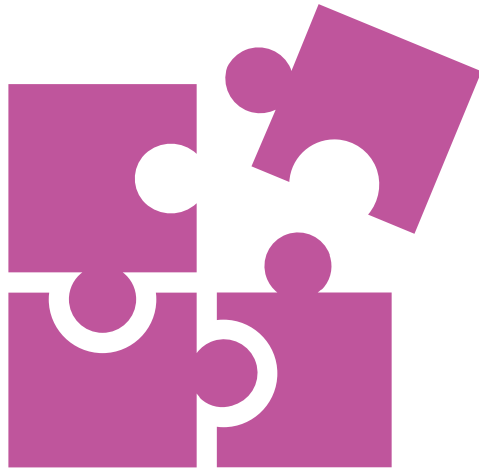

Kompetens

Enligt skolverket arbetar man utifrån nedanstående definition av digital kompetens.

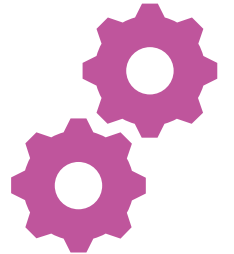
Man ska ha:

- ☐ kunskaper att söka information, kommunicera, interagera och producera digitalt
- ☐ färdigheter att använda digitala verktyg och tjänster
- ☐ förståelse för den transformering som digitaliseringen innebär i samhället med dess möjligheter och risker
- ☐ motivation att delta i utvecklingen

Digitalisering i skolan är ett strukturerat samspel av olika processer:

- ☐ Administration och organisation
- ☐ Arbetsmiljö
- ☐ Samarbete och kommunikation
- ☐ Didaktik och undervisning
- ☐ Teknisk kunskap och digital kompetens

Skolans personal behöver kompetens inom **alla** dessa områden för att på ett bra sätt kunna genomföra DNP.

Kompetens

För att elever och lärare ska kunna genomföra digitala nationella prov behövs både generell och specifik digital kompetens. Det går att läsa mer om [Lärares](#) och [Elevers](#) behov av digital kompetens på skolverkets webbplats

Generell

- ☐ vana att hantera
- ☐ erfarenhet av att läsa på skärm i det specifika ämnet.
- ☐ erfarenhet av att skriva på digital enhet d.v.s. skriva på tangentbord och kunna text
- ☐ erfarenhet av att visa sina kunskaper och få återkoppling med hjälp av digitala verktyg
- ☐ vana att använda, för eleven relevanta, digitala verktyg som stöd

Specifik

- ☐ erfarenhet av att använda demoprov i provtjänsten för DNP
- ☐ erfarenhet av att navigera i provtjänsten
- ☐ kunskap om hur eleven vid behov kan få teknisk support under provtillfället
- ☐ kunskap om vad det innebär att genomföra nationella prov digitalt utifrån ett säkerhetsperspektiv, att det t ex inte är tillåtet att ta skärmdumpar eller försöka påverka provsituationen på något sätt

Generell

- ☐ hantera de digitala enheter
- ☐ ha förståelse för och kunskap om skillnaden av att läsa text på skärm t.ex. en bok.
- ☐ vana vid teknik för elever i behov av anpassningar och särskilt stöd.
- ☐ erfarenhet av att hantera vanliga tekniska problem som till exempel vid inloggning och uppkoppling.
- ☐ ha erfarenhet av att använda digitala bedömningsuppgifter med elever.

Specifik

- ☐ kunna administrationen av proven som t.ex. inloggning, resultatrapportering.
- ☐ kunna använda monitoreringsvyn i provtjänsten.
- ☐ ha kunskap om och erfarenhet av att ha använt Skolverkets demoprov tillsammans med eleverna
- ☐ följa de föreskrifter och anvisningar som finns för att upprätthålla säkerhet och sekretess kring de digitala nationella proven.

Kompetens

Personal inom skola såväl som elever behöver digital kompetens.

Digital kompetens handlar om många olika saker och berör och behövs i alla skolans processer.

Genom att kartlägga personal och elevers kompetens vet man vart insatserna ska göras. Begreppet adekvat digital kompetens är dessutom en rörligt mål så detta behövs göras kontinuerligt.

Om din organisation är väl utrustad för DNP så är stora delar av nedanstående delmål i den nationella digitaliseringsstrategin uppfyllda.

[Skolverkets stöd kring digital kompetens i skolan](#)

Barn och elever ska i alla delar av skolväsendet ges förutsättningar att utveckla **adekvat digital kompetens**.

Personal som arbetar med barn och elever ska ha **kompetens** att välja och använda ändamålsenliga digitala verktyg i utbildningen.

Förskolechefer, rektorer och huvudmän ska ha förmåga att **strategiskt leda** digitalt utvecklingsarbete i verksamheterna.

Fokusområde	Digital kompetens för alla i skolväsendet	Likvärdig tillgång och användning	Forskning och uppföljning kring digitaliseringens möjligheter
Delmål 1	Barn och elever ska i alla delar av skolväsendet ges förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens.	Barn, elever och personal som arbetar med barn och elever ska ha tillgång till digitala verktyg utifrån sina behov och förutsättningar.	Forskning om digitaliseringens påverkan på undervisning och lärande ska genomföras och stödja utveckling av verksamheter och insatser.
Delmål 2	Förskolechefer, rektorer och huvudmän ska ha förmåga att strategiskt leda digitalt utvecklingsarbete i verksamheterna.	Det ska finnas ändamålsenlig infrastruktur samt teknisk och pedagogisk support i verksamheten.	Uppföljning av digitaliseringsarbetet i skolväsendet ska genomföras och stödja utveckling av verksamheter och insatser.
Delmål 3	Personal som arbetar med barn och elever ska ha kompetens att välja och använda ändamålsenliga digitala verktyg i utbildningen.	De digitala lärresurser som används i undervisningen ska vara ändamålsenliga och medföra att teknikens möjligheter kan utnyttjas effektivt.	
Delmål 4		Digitaliseringen ska användas för att underlätta personalens arbetssituation i fråga om undervisning och administration.	